

بسمه تعالی

نهضت آزادی ایران
تاسیس ۱۳۳۰

۱۹۲۶
۱۳۸۴/۲/۲۸

گزارش چهل و چهارمین سالگرد تاسیس نهضت آزادی ایران

در آستانه میانسالی با پویایی جوانی

هاشم صباغیان یکبار دیگر در حیاط منزل خود میزبان اعضای نهضت آزادی ایران در مراسم سالگرد تاسیس آن بود. بزرگداشت چهل و چهارمین سال تاسیس این حزب که با افتتاح دوازدهمین کنگره آن تقارن یافته بود در فضایی اندک برگزار شد که دیگر احزاب، با سابقه فعالیت و تجربه‌ای یک دهم آن، کنگره‌های خود را در سالن‌های چند هزار نفره برگزار می‌کنند و این همه، ریشه در نگاه‌های مغرضانه‌ای دارد که اجازه فعالیت گسترده را از این جمع اندیشمند و صاحب‌ایدئولوژی که تجربه سال‌ها مبارزه با ظلم و بی‌عدالتی را در کوله‌بار خود اندوخته‌اند؛ دریغ کرده است.

حسین رفیعی، نرگس محمدی، لطف‌الله میثمی که با کمک هاشم آغاجری راه می‌رفت، محمد بسته‌نگار، مرتضی کاظمیان، پروین بختیارنژاد، هادی قابل، حبیب‌الله پیمان، محمد ملکی، حسن یوسفی اشکوری، تولایی، محمدعلی دادخواه، فریده جمشیدی، عزت‌الله سبحانی، حسین انصاری راد، عمادالدین باقی، مرضیه مرتاضی لنگرودی و پیشاپیش ده‌ها مهمان این مراسم حضور یافته بودند.

پس از تلاوت کلام الله مجید، مهندس خرم عضو شورای مرکزی نهضت به عنوان مجری برنامه گزیده‌ای از بیانیه اعلام تأسیس نهضت آزادی ایران را در ابتدای این مراسم قرائت کرد.

و سپس ماجد غروی از جوانترین اعضای نهضت از نسل چهارم حزب در حالی به عنوان نخستین سخنران پشت تریبون جای گرفت که نگاه اندیشمند مرحوم دکتر سبحانی و دست‌هدایت مهندس بازرگان را که در پوسترهایی به دیوار الصاق شده بود را به همراه داشت.

وی مقاله‌ای را در تمجید از تداوم نهضت آزادی ایران قرائت کرد که گویای حضور پررنگ این حزب دیرینه بود و از همراهی بزرگ مردانی برای آزادی ایران سخن می‌گفت و آن را به عنوان سرمایه‌ای بزرگ برای دوباره آفرینش یاد کرد. به گفته وی نخستین گام در این زمینه مبارزه با سکوت و رخوت است.

غروی با بیان این که تا ایران هست، نهضت هم برای آزادی ایران هست و این پیمان ایران و ماست از خداوند خواست تا یاریشان کند تا دلیرانه بر سر پیمان خود باشند.

در ادامه نامه مهندس بازرگان به دکتر محمد مصدق در ابتدای تاسیس نهضت آزادی که به تحولات داخلی و خارجی زمان تاسیس آن و چرایی تاسیس نهضت اشاره داشت از سوی خرم قرائت شد و پاسخ مصدق به بازرگان از احمد آباد نیز هم.

و در بخش اصلی این برنامه دکتر ابراهیم یزدی دبیرکل نهضت آزادی ایران در سخنانی با اشاره به تقارن چهل و چهارمین سالگرد تاسیس این حزب با افتتاح دوازدهمین کنگره دو روزه آن اظهار داشت به پاس خدمات مرحوم دکتر سحابی، این کنگره، کنگره زنده یاد دکتر یدالله سحابی نامیده شده است. در جلسات پیش کنگره تصمیم گرفته شد که دبیرکل نهضت گزارشی از وضعیت منطقه، جهان، ایران و نهضت ارائه دهد.

به اعتقاد وی بی شک در دهکده جهانی نمی‌توانیم بی توجه به رویدادهای جهانی گام برداریم و هر حرکتی باید براساس تحلیل از اوضاع جهان، تاثیر آن بر منطقه و ایران باشد و گروه‌های سیاسی از جمله نهضت بر همین اساس باید خط مشی خود را تدوین کند.

یزدی در ۴ محور به سخنان خود ادامه داد، نخست وضعیت جهانی و موقعیت آن در حال حاضر با اشاره به این نکته که برخی از فعالان سیاسی همچنان نگاه دوران جنگ سرد را به وضعیت جهان را دارند. حال آن که اولویت‌های آن زمان جای خود را به اولویت‌های اقتصادی راهبردی داده است و این اولویت‌ها پیش شرط‌های تازه‌ای را در سطح جهان ایجاد کرده است.

وزیر امور خارجه دولت مهندس بازرگان ادامه داد بی آن که کشورها از ثبات سیاسی لازم و درازمدت برخوردار باشند، نمی‌توانند ارتباط اقتصادی با یکدیگر داشته باشند. حال آن که تعریف این روابط و اولویت‌ها از دوران جنگ سرد تا کنون تغییر یافته است.

به گفته او ثبات سیاسی در این دوره در گرو دموکراتیزه شده نظام‌ها و میزان تحقق حاکمیت ملت‌ها است. یزدی موج سوم دموکراسی‌خواهی را امری نشأت گرفته از شرایط کنونی جهان معاصر دانست و نه خواست امریکا و غرب و اروپا. دبیرکل نهضت آزادی ایران افزود: آنچه اتحاد جماهیر شوروی را متلاشی کرد و دیوار برلین را فروریخت انقلاب الکترونیک بود که از هر موشکی نافذتر است. در چنین عصری محدودکردن گردش آزاد اطلاعات ممکن نیست. پس هر نوع تغییر و توجه به رویدادها باید از این نکته باشد.

وی با اشاره به این که جهان دوقطبی پس از فروپاشی شوروی از میان رفته است، به تلاش‌های آمریکا برای تسلط قدرت یک قطبی اشاره کرد و آن را ناممکن دانست. چرا که حتی صاحب‌نظران آمریکا نیز تسلط جهان برای ابرقدرتی چون امریکا را غیرممکن می‌دانند. البته قطب‌های جدیدی در حال شکل‌گیری است که فضای جدید را تعریف می‌کند. اتحادیه اروپا و امریکا قطب جدید اقتصادی و سیاسی رقم زده‌اند. با فروپاشی شوروی موانع اصلی بیرونی برای دموکراتیزه شدن امریکای لاتین از بین رفته است.

وی همچنین از توجه کشورهای آفریقایی در لزوم تحلیل از شرایط جهان یاد کرد و گفت: "کشورهای اسلامی سومین گروه جمعیتی بزرگ جهان هستند که بیشترین منابع طبیعی در اختیار دارند و جمعیت جوان آن در حال تغییر اند و اگر راهکارهای صحیح خود را نیابند نمی‌توانند نقش کلیدی خود را به خوبی ایفا کنند."

یزدی رابطه کشورهای پیشرفته صنعتی با کشورهای اسلامی را مهمترین مقوله ارتباطی در عصر حاضر دانست و خاطر نشان کرد: نفوذ دینداران سنت‌گرا در کشورهای اسلامی در ذهنیت مردم عامی آن، زمام امور را در این کشورها به دست دارند که نمی‌توانند پاسخگوی نیازمندیهای جامعه کنونی باشند. الگوهای ذهنی آنان در بهترین حالت، مدینه‌النبی

است و البته بی‌توجه به قالب‌های آن. همچنان که برخی امروزه با شعار توسعه عدالت محور در مجلس می‌کوشند تا هر چه هست را تقسیم کنند و این بی‌توجهی به ملزومات و ضروریات موجود است. یزدی با بیان این مطلب که دموکراسی هنوز در برخی از کشورهای اسلامی کفر دانسته می‌شود به سخنان یکی از کاندیداهای این دوره از انتخابات ریاست جمهوری اشاره کرد که مدعی برخورد با دموکراسی خواهی بوده است. وی ادامه داد: در حوادث عراق نیز، در انتخابات اخیر وهابیون آن را خلاف مبانی اسلام دانستند. در قریب به اتفاق کشورهای اسلامی، نظام‌های استبدادی توتالیتر و تمامیت‌خواه حاکم‌اند. در چنین شرایطی چگونه کشورهای اسلامی می‌خواهند در مناسبات جهان تاثیرگذار باشند و نقش کلیدی فرهنگ‌سازی و تمدن‌سازی مسلمانان ایفا شود.

وی با تاکید به این که اسلام در آستانه انفجار جدیدی در دنیا است، متذکر شد که با آنچه که مسلمانان می‌کنند با اصل اسلام تفاوت‌هایی دارد و این که مسلمانان بتوانند ظرفیت‌های واقعی اسلام را بنمایانند، جای سوال دارد چرا که سنت‌گرایان همچنان زمام امور را در دست دارند. روشنفکری دینی در این کشورها، این مسئولیت را بر عهده گرفته است که تعارضات میان دموکراسی و اسلام را مرتفع کند و دموکراسی را اسلامیزه و ایرانیزه کند. البته این راه درازی است و کار بسیاری می‌طلبد.

به گفته وی شواهد و قرائن زیادی وجود دارد که کشورهای اسلامی به سوی تغییرات اجتماعی، فرهنگی و تاریخی در جهت دموکراتیزه شدن است. دموکراسی کشورهای اسلامی تحت تاثیر باورها و اعتقادات این منطقه لاجرم متفاوت از آن چه خواهد بود در کشورهای غربی تبلور یافته است. ایران نیز از این قاعده مستثنی نیست.

یزدی با بیان این که خاورمیانه نیز در معرض این تغییر و تحولات است، متذکر شد که آمریکایی‌ها، خاورمیانه را حیاط خلوت خود می‌دانند و می‌کوشند تا با بهره‌کشی از نیروی جوان بیکار آن و منابع طبیعی‌اش در طرح خاورمیانه بزرگ آن را یک قطب جدید قرار دهد. البته مسئله اسرائیل و فلسطین بزرگترین مانع در راه تحقق چنین طرحی است که تلاش‌های بسیاری برای حل آن حتی در خود آمریکا صورت گرفته و می‌گیرد.

وی همچنین تغییر در منطقه را بدون حل معضل اسرائیل و فلسطین ممکن ندانست و ادامه داد مانع دوم در سر راه خاورمیانه بزرگ، نظام‌های ارتجاعی فاسد و بی‌ارتباط با ملت‌های آن است. همچنان که عربستان، سوریه و مصر اصلاحات سیاسی را نپذیرفته‌اند. آن چه که در عراق روی داد نیز در پی اقدامات دیکتاتور منشانه و به دور از حس ملت دوستی صدام حسین بود. اگر چه حمله نظامی آمریکا و انگلیس مورد تایید هیچ کس نیست ولی همچنان که قرآن نیز نوید آن را داده است، دولت‌های ظالم از سوی دیگر دولت‌ها سرکوب می‌شوند. نباید استقبال گل به دست شیعیان از امریکایی‌ها را در عراق فراموش کرد. این باعث شرمساری زمامداران کشورهای است که مردمش از اشغالگران استقبال می‌کنند.

دبیرکل نهضت آزادی ایران از نقش کلیدی آیت‌الله سیستانی در وضعیت کنونی عراق یاد کرد و اظهار داشت وضعیت کنونی عراق بر دیگر کشورهای منطقه به ویژه ایران موثر خواهد بود.

این کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری، انتخابات پیش رو را پس از گذشت ۲۷ سال از انقلاب حایز اهمیت خواند و متذکر شد یا حاکمان به رای ملت تمکین می‌کنند و یا این که تاریخ با آنها همان خواهد کرد که تا کنون با دیگران کرده است.

عضو شورای انقلاب از حضور کسانی در ابتدای انقلاب یاد کرد که خواهان حکومت اسلامی به دور از جمهوریت بوده‌اند و امروز نیز حق رای ملت را به رسمیت نمی‌شناسند و خواهان حکومت مطلقه یک فرد هستند. به گفته وی این طیف اگر چه نتوانسته‌اند ساختارهای دموکراتیک نظام را از میان ببرند ولی آرام آرام آن را از حیث انتقاد خارج

ساخته‌اند و به قول خودشان سنگر به سنگر در انتخابات مجلس پنجم، ششم، هفتم و انتخابات هفتم و هشتم ریاست جمهوری پیش رفته‌اند.

یزدی تصریح کرد: امروز بحران سیاسی کشور در شدیدترین وضع خود است چرا که حاکمان از طریق قانون اساسی قدرت گرفته‌اند و اکنون اصول آن را زیر پا گذاشته و حاضر به تمکین از آن نیستند. از سوی دیگر کشور با تهدیدهای جدی خارجی روبرو است، که در ادامه حوادث تلخ گذشته است.

وی به مخالفت امام (ره) به ادامه جنگ پس از فتح خرمشهر اشاره کرد و افزود: گروگانگیری و جنگ پس از فتح خرمشهر تبعات جبران‌ناپذیری را برای ملت و مملکت به بار آورده است. همچنان که هنوز یک قرارداد صحیح میان ایران و عراق به امضا نرسیده است.

به گفته وی هم اکنون با بحران فعالیت هسته‌ای ایران روبرو هستیم که اگر به شکل دموکراتیک حل نشود، به مراتب خطرتر خواهد بود. نهضت آزادی ایران هم در بیانیه اخیر خود حق برخورداری از انرژی هسته‌ای به علت عضویت در NPT را به رسمیت شناخته است ولی رفتن به سمت و سوی غنی‌سازی اورانیوم در شرایط کنونی جهان به نفع منافع ملی ایران نیست.

وی با تاکید به این که اگر ایران شرایط اتحادیه اروپا را نپذیرد و پرونده ایران به شورای امنیت برود بیش از هر زمان دیگر با خطر فروپاشی جغرافیایی مواجه خواهیم بود. ادامه داد: عدم فروپاشی ایران بسته به عقلانیت حاکمان ایران دارد. در چنین شرایطی انتخابات ریاست جمهوری ایران برگزار می‌شود که بهترین راه مقابله با فشارهای خارجی، آشتی ملی است و آن در گرو آزادی زندانیان سیاسی و مطبوعاتی است.

به گفته این فعال سیاسی، جریان به دور از عقلانیت خلاف این جهت گام برمی‌دارد و درست در روز اول انتخابات با اعلام این که حکم باقی را اجرا خواهند کرد، به مردم پیام می‌دهند. از سوی دیگر دادستانی حکم براءت یک زندانی سیاسی را نقض می‌کند، ولی مشخص نیست که با چه پشتوانه‌ای چنین می‌کند، از کجا دستور می‌گیرد که می‌خواهند فضای کشور را متشنج نگه دارند.

وی با بیان این که دو گروه افراطی می‌خواهند اوضاع ایران را به هم بریزند آن هم شرایطی که کشور در آستانه بالکانیزه و فروپاشی است، نسبت به اقدامات آنها اظهار تاسف کرد و افزود:

شرایطی سازمان‌هایی که می‌خواهند بر اساس عقلانیت سیاسی عمل کنند باید راه‌حل‌های منطقی ارائه دهند.

دبیرکل نهضت آزادی ایران، این نهضت را برای آزادی خواند و اعلام نمود هر کس که برای آزادی ایران می‌جنگد، عضو آن است. نهضت آزادی ایران چهار سالگی خود را پشت سر گذاشته است و هیچ کس مناقشه‌ای به عملکرد آن ندارد همچنان که هیچ کس نمی‌توانست در پیامبری محمد امین در سن چهار سالگی به امانتداری شهره بود، ایرادی وارد آورد مگر کسانی که خود تاکنون مشق سیاست نکرده باشند.

یزدی با اشاره به مخالفت‌هایی که در خصوص برگزاری همایش‌های نهضت آزادی ایران علیرغم موافقت وزارت کشور شده است اظهار داشت برخی این موارد را پیام‌هایی به ما می‌دانند که خواسته‌ایم در انتخابات شرکت کنیم ولی ما معتقدیم حق را باید مطالبه کرد، اگر از در بیرونمان کنند از پنجره می‌آییم. این حق ما است و تا نفس می‌کشیم به دنبال آن خواهیم بود. و اگر ده بار دیگر هم صلاحیت‌مان رد شود باز ما ثبت نام می‌کنیم. آنها خودشان هزینه‌اش را بدهند. حتی اگر شروط ما را نپذیرند. نهضت آزادی ایران با چنین اولویت‌هایی وارد شده است و این از سر ورود به قدرت

نیست همچنان که وقتی به امام گفتند که بازرگان سازشکار است، ایشان گفتند که اگر او سازشکار بود با ما سازش می‌کرد.

نهضت آزادی ایران برای منافع ایران و منافع ملی حرکت می‌کند و از ملامت ملامتگران هم نمی‌هراسد و هر چه را که عقل جمعی بگوید عمل می‌کنیم و امیدواریم که در پیشگاه ملت روسفید باشیم.

خانم مریم بستانکار از دیگر اعضای جوان نهضت آزادی ایران نطقی ادبی در تشریح چگونگی شکل‌گیری این حزب ایراد کرد و طی آن به شعر روزگار غریب احمد شاملو به عنوان شعری که گویای مهجور ماندن تفکر نهضت آزادی ایران از سوی حاکمان است، یاد کرد.

پس از سخنان وی خرم با اشاره به چهره های حاضر که طعم تلخ زندان را چشیده‌اند، از حسن یوسفی اشکوری به عنوان حجت‌الاسلام و المسلمین حسن یوسفی اشکوری یاد کرد و از او با ارائه لوحی به نیابت از تمام زندانیان سیاسی تقدیر نمود.

اشکوری با بیان این که کاری نکرده‌ام که در خور این همه تعریف باشم ادامه داد: اگر کاری بوده و عملی صورت گرفته بر حسب وظیفه بوده است. کسی که راهی را براساس بینش و آگاهی‌اش انتخاب می‌کند، طبیعی است که برای پیامدهای احتمالی آن خود را آماده می‌کند. من به نوبه خود در آغاز مسیر مبارزه همگام با نهضت روحانیت در ۱۲ سالگی در سال ۴۰ می‌دانستم که حرکت در این مسیر پیامدهایی خواهد داشت.

خداوند به من توفیق داد که طی ۱۵ سال قبل از انقلاب به عنوان یک طلبه در حوزه علمیه قم، هر چه در توان داشتم بکنم. پس از انقلاب اندک امیدی حاصل شد که با گذشته خداحافظی کنیم و به آزادی توسعه و پیشرفت در پرتو اسلام عدالت‌خواه نواندیش دست یابیم و ایران بسازیم که در کشورهای اسلامی الگویی را نظام اجتماعی و حکومتی باشد. وی از سیر تحولات یاد کرد که سبب فاصله گرفتن از آن آرمان‌ها شد و او به صف منتقدین پیوست. البته با علم بر اینکه حضور در این صف نیز تبعاتی به همراه خواهد داشت.

اشکوری با اشاره به این که در سال ۶۴ در مسجدی در سالگرد دکتر مصدق سخن گفته و جریان انتقادی او تا جایی پیش رفت که یکسر پس از کنفرانس برلین به زندان اوین رفته است، ادامه داد: در برابر آزادی و ارزش‌های متعالی دینی، هزینه‌هایی که تا کنون پرداخته‌ایم چیز زیادی نیست.

وی افزود: برخی از من می‌پرسند که آیا اصلاحات آنقدر ارزش داشت که به خاطرش تا پای اعدام برویم. اگر ما اهمیت آزادی و دموکراسی را بدانیم درمی‌یابیم که این هزینه چندان نبوده است. حتی اگر حکم من را اجرا می‌کردند من نگران نمی‌شدم و منتی هم بر کسی نداشته و ندارم (این بخش سخنان وی با تشویق حاضران همراه شد)

کسانی که در این دوران بیشترین هزینه را پرداخته‌اند خانواده‌های زندانیان بوده‌اند چرا که زندانی از وضعیت خود و تا حدودی از وضعیت خانواده خود مطلع‌اند ولی خانواده‌ها نمی‌دانند که عزیزانشان در چه شرایطی زندگی می‌کنند.

اشکوری در حالی که با بعض سخن می‌گفت اظهار داشت که تقدیر باید از خانواده زندانیان به عمل آید.

وی با تبریک سالگرد نهضت آزادی ایران اظهار امیدواری کرد که این حزب به اهداف بنیانگذارانش وفادار باشد و در مسیر دموکراسی خواهی ایران کماکان نقش داشته باشد.

دکتر ابراهیم یزدی از سوی شورای مرکزی نهضت آزادی ایران با قرائت متن لوح تقدیر از حسن یوسفی اشکوری آن را به وی تقدیم کرد.

سپس برخی از فعالین سیاسی و اجتماعی حاضر در مراسم سخنان کوتاهی جهت حاضران ایراد نمودند

محمدعلی دادخواه وکیل زندانیان نهضت آزادی و ملی - مذهبی با بیان این که به جای عدالت ، ستم و به جای آزادی قانونگذاری هنوز دموکراسی شکل نگرفته است. به گفته وی تنها در زمان دولت دکتر مصدق و در دوران دولت موقت بود که رسانه‌ها به دور از فشار های حاکمیت فعالیت داشتند و تضییقات موجود طی این سال‌ها به علت فقدان احزاب قدرتمند بوده است که علیرغم قانون و مجلس، دموکراسی محقق نشده است. وی از اقدامات کسانی یاد کرد که با نقد شرایط موجود، کوشیدند تا در این راه گامی بردارند و فضای آزاد پرسشگری و افشاگری را ایجاد کنند.

دادخواه ادامه داد: تنها در صورت شکل گیری احزاب قدرتمند است که معایب صاحبان قدرت گوشزد خواهد شد. وی با بیان این که کمیسیون ماده ۱۰ احزاب بر اساس قانون موظف بر به رسمیت شناختن حضور احزاب است یادآور شد که این کمیسیون قایل به انحلال نهضت آزادی ایران نیست. براساس اصل ۱۶۸ قانون اساسی دادگاه جرائم سیاسی و مطبوعاتی باید با حضور هیات منصفه و به شکل علنی برگزار شود. از آنجا که دادگاه نهضت آزادی فاقد چنین جاهتی بوده است پس حکم آن پذیرفتنی نیست.

حجت الاسلام هادی قابل مسوول جبهه مشارکت قم با درود به روان بزرگان نهضت آزادی ایران پرسید چرا میان نخبگان سیاسی فکری و اجتماعی و ملت فاصله زیادی است.

وی با اشاره به غیرقابل پیش‌بینی خواندن رفتار ملت ایران از سوی جوامع اروپایی ، از نتایج همایشی یاد کرد که براساس آن در ۱۵ مورد از خواست ملت ، تنها پانزدهمین مورد آن به اجرای قانون اساسی اشاره شده بود. این گویای تفاوت دغدغه نخبگان و توده‌های مردم است.

قابل این مسئله را در عملکرد جزایر گونه نخبگان و احزاب سیاسی موجود ریشه‌یابی کرد که هنوز مجمع‌الجزایری تشکیل نداده‌اند و هر یک طرحی شعار گونه ارائه می‌دهند که هیچ یک عملی نمی‌شود و به محاق می‌رود.

وی با بیان این که هدفش از طرح این مسائل در میان نخبگان روشنفکر اندیشه راهی است جهت پوشش دادن و از میان برداشتن این شکاف میان نخبگان و توده مردم. وی پیشنهاد کرد که نخبگان از تفکرات سیاسی مختلف، پارلمان را برای همفکری با یکدیگر تشکیل دهند تا به دور از حرکت‌های احساسی و دقیقه ۹۰ ، حرکت ریشه‌ای صورت گیرد .

عضو شورای مرکزی جبهه مشارکت اظهار امیدواری کرد که فعالین ۴۴ ساله نهضت آزادی ایران پاسخی برای این سؤال داشته باشند.

نرگس محمدی همسر تقی رحمانی از جمله زندانیان ملی مذهبی تداوم و استبداد نهاد مدنی و آزادی خواه نهضت آزادی ایران را پیام خوشایند خواند و گفت در حضور بزرگان نیکنام و نیک فرجام موسس نهضت آزادی ایران ، طالقانی، سحابی و بازرگان هستیم.

نرگس محمدی در توضیح سخنانش گفت: طالقانی نگران تهدید آزادی و اعمال شیوه استبدادی در حکومت بود و بازرگان از سر وفاداری با ملت ایران از قدرت کناره گرفت و سحابی در روزهای پرنج حبس فرزند و یارانش، نگران آن بود که آنها به اتهام خیانت به ملت روانه زندان شده بودند.

وی از به کار بردن عبارت پرداخت هزینه از سوی آنان خودداری کرد و آن را رنج خواند و یادآور نفوذ حکام این بزرگان در گوش جان ملت شد.

محمدی ادامه داد از نهضت آزادی ایران انتظار داریم که با برخوردی از چنین نیکنامانی، عاقبت به خیر شود. در شرایط حساس کنونی هر یک از روشنفکران نیروی تعیین کننده در تعادل کشور است و از نهضت انتظار اتخاذ تصمیماتی می‌رود که باعث افتخار ملت، حافظ منافع ملی و نیکنامی نهضت شود.

مجید حاجی‌بابایی عضو دفتر تحکیم وحدت به عنوان آخرین سخنران این مراسم، از مصوبه این تشکل مبنی بر حضور نماینده ای از سوی آنان در دوازدهمین کنگره نهضت آزادی خبر داد و گفت نهضت آزادی از این جهت برای ما حایز اهمیت است که در جامعه ما میان عدالت، معنویت و دینداری با مدرنیته تلازم و هماهنگی را ایجاد کرده است که شاید راز بقای آن باشد. مضاف بر این که نهضت آزادی طی ۴۰ سال گذشته از اصولگرا ترین تشکل ها بوده است.

وی افزود اصول گرایی به این معنا که در راه آزادی، اخلاق و معنویت پای فشرده و از اهداف خود سر باز نزده است و این متفاوت از اصولگرایی‌ای است که امروز ملعبه دست برخی قرار گرفته است.

حاجی بابایی با بیان این که تمام جریانات باید از نهضت آزادی الگو گرفته و از آرمان هایشان با خدا و با ملت دست نشویند چنین تشکل‌هایی را روسفیدان تاریخ خواند و اظهار داشت رابطه بزرگان نهضت آزادی به ویژه طالقانی، بازرگان و سحابی با قدرت که گویای جنگ حجت آنان بود و نه جنگ قدرت از سوی آنان ، نکته آموزنده‌ای بود که مورد توجه دفتر تحکیم وحدت بوده است.

سابقه درخشان نهضت آزادی ایران باید همواره پایدار بماند .

به گفته وی دکتر ابراهیم یزدی در شرایط سخت و دشوار سال‌های گذشته این حزب را به شکلی پایدار در جامعه نگه داشته است و همچنان متشکل عمل می‌کند. این عضو دفتر تحکیم وحدت ادامه داد انتظار داریم که این میراث که تا کنون به سلامت راه خود را طی کرده است ، در چنین شرایطی بتواند زاویه‌اش را با قدرت و مسیرش را در راه دموکراسی‌خواهی تبیین کند.

امیدواریم که نهضت آزادی که در سخت‌ترین شرایط حیات خود را حفظ کرده است همچنان استوار در راه خدمت به ایران و ملت ایران راه خود را بپیماید.

خرم مجری برنامه از تقی رحمانی، رضا علیجانی، هدی صابر، اکبر گنجی، ناصر زرافشان، احمد باطبی و دیگر زندانیان یاد کرد که به جرم آزادی خواهی در بندند.

دکتر نوید بازرگان نیز در پایان این مراسم بیانیه چهل و چهارمین سالگرد تاسیس نهضت آزادی ایران را قرائت کرد.

روابط عمومی

نهضت آزادی ایران